

Průzkumný žurnál

1
2000

Informační servis 2

Informace o tom, co bylo, je a bude

Nůž 3

Něco o nožích a práci s nimi

Tolštejn 2000 4

Zimní tábor na Tolštejně

Skok přes latrínu 6

Poslední disciplína olympijských her 99

Ohlédnutí (3) 8

Rozhovory s bývalými hlavními vedoucími

Celotáborové hry (1) 9

Seriál o zákulisí celotáborových her

Bavíme se na náš účet 12

Slavné výroky a kompromitující fotografie

Od 27. února do 4. března se konal 2. zimní tábor Průzkumníku na Tolštejně v Lužických horách. I když nebylo tolik sněhu jako na prostředním obrázku, všichni si to užili, jak svědčí reportáž na stranách 4 a 5 a další obrázky na straně 12.

Na obrázcích jsou zříceniny hradu Tolštejn, pohled z Klíče na zasněžené lesy v okolí Jedlové a vrcholová fotografie zúčastněných pod rozhlednou na vrcholu Jedlové.

INFORMAČNÍ SERVIS

Výpravy

18. března
1. dubna
15. dubna
29. dubna

květen - družinové výpravy
10. června
24. června

Tábor

8. - 29. července

Další akce

6. května Vlajková hra
27. května 3. ročník Třístovky

KRÁTCE

Nový rok

Tak jsme tedy vstoupili do roku 2000, posledního roku 20. století. Žádná katastrofa nenastala, takže svět běží dál a vy držíte v ruce první číslo Nouzovského Žurnálu prvního roku začínajícího číslicí 2. A zase žádná převratná revoluce. Žurnál je takový, jaký ho znáte, protože není důvod k radikálním změnám. Každopádně přejeme všem čtenářům úspěšný rok.

Rekord

Hned druhá výprava tohoto roku, která se konala 22. ledna, se zapíše do historie. Bohužel jako odstrašující případ. Na výpravu se dostavilo 8 vedoucích, ale jen 1 dítě (slovy jedno!) a to Bětka. Výpravu měl připravenou Honza, ale v tomto počtu se toho moc dělat nedalo (i když někteří jedinci propagovali oblíbené hry vedoucí proti dětem). Místo na Bedřichov se tedy šlo do Pekla, kde

se na slabém ledě Blondák a Tom trochu vymáchali, a pak přes Štítary domů. Doufejme, že už se to nebude opakovat.

Výsledky uzlařské regaty

Vraťme se ještě k loňskému roku. 11. prosince 1999 se konala uzlařská regata. Bohužel byla poznamenána nízkou účastí. Z ostatních klubů dorazili pouze Stopaři a symbolické zastoupení Dancing Clubu.

Výsledky 1. ročníku uzlařské regaty - 1999

Plavčíci

	Závodník	Klub	Čas
1.	Monča	T. K. Průzkumník	0:46,4
2.	Binča	T. K. Průzkumník	0:46,9
3.	Michal Kraus	T. K. Stopaři	0:49,4
4.	Áťa	T. K. Průzkumník	0:49,6
5.	Monty	T. K. Průzkumník	0:54,6
6.	Lukáš	T. K. Průzkumník	0:56,8
7.	Vápno	T. K. Stopaři	1:26,5
8.	Adéla Kárníková	T. K. Stopaři	1:50,6
9.	Tomáš D.	T. K. Průzkumník	D

Lodníci

	Závodník	Klub	Čas
1.	Zuzka	T. K. Průzkumník	0:24,5
2.	Komár	T. K. Stopaři	0:29,7
3.	Míša R.	T. K. Průzkumník	0:33,6
4.	Bětka	T. K. Průzkumník	0:34,4
5.	Míša D.	T. K. Průzkumník	0:34,4
6.	Pingu	T. K. Průzkumník	0:52,3
7.	Makina	T. K. Stopaři	1:00,9

Kadeti

	Závodník	Klub	Čas
1.	Lasse	T. K. Průzkumník	0:29,0
2.	Katka S.	T. K. Průzkumník	0:30,7
3.	Zuzana	T. O. Dancing Club	0:33,8
4.	Veronika	T. K. Průzkumník	0:34,9
5.	Honza H.	T. K. Průzkumník	0:36,4
6.	Tom	T. K. Průzkumník	0:39,0

Morští vlci

	Závodník	Klub	Čas
1.	Skyslo	T. K. Stopaři	0:24,7
2.	Verča	T. K. Stopaři	0:28,7
3.	Mejla	T. K. Stopaři	0:30,1
4.	Kemo	T. K. Stopaři	0:31,4
*	Tom	T. K. Průzkumník	0:22,6
*	Janinka	T. K. Průzkumník	0:24,3
*	Sysel	T. K. Průzkumník	0:24,3
*	Martina	T. K. Průzkumník	0:24,8
*	Jaruška	T. K. Průzkumník	0:31,6
*	Lucie	T. K. Průzkumník	0:32,9
*	Blondák	T. K. Průzkumník	0:49,7
*	Ještěr	T. K. Průzkumník	D
*	Slon	T. K. Průzkumník	D

* mimo soutěž (rozhodčí a pořadatelé)

Nouzovský Žurnál, ročník IX, číslo 1 vyšlo 16. března 2000 v Kolíně - uzávěrka 12. března 2000

foto: Šed'a, Jaruška, Mártý, archiv Průzkumník

číslo 2 vyjde 15. června 2000

Internet: <http://www.pruzkumnik.cz>

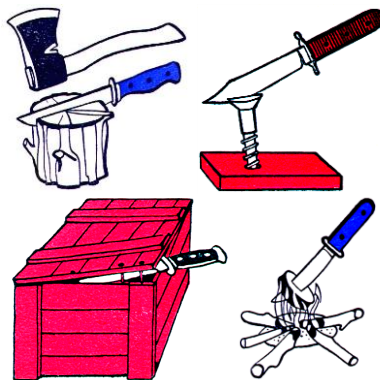
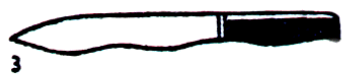
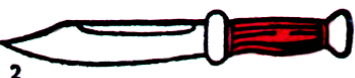
E-mail: info@pruzkumnik.cz

NŮŽ

Vždycky platilo, že civilizace je na takovém stupni vývoje, který jí umožňují její nástroje. Mexičtí Indiáni byli velmi vyspělí, ale neznali vozové kolo a nedovedli vyrobit ocel. Když k nim vnikli Evropané, jejich meče, kopí a šípy měly ostří z destiček sopečného skla.

Dobrý nůž byl a dosud leckde je podmínkou pro přežití uprostřed divoké přírody. Pro lovecké nože 19. století platily přesné předpisy. Váha čepele 170 gramů, délka čepele 15,25 cm, nejlepší břitová ocel a správný tvar. Dobré želízko nikdo nezahodil, když se opotřebovala rukojeť, zasadil je znova do kůže, dřeva nebo kosti. Ztráta dobrého nože bolela lovce právě tak jako ztráta dobrého psa.

K dobrému noži patří spolehlivá pochva, zavěšená na opasku, ne po boku u slabin, ale spíš trochu vzadu. Při rychlém sklonění nebo pádu projede špička nože pochvou a je zle! Proto se při zasouvání zapíná rukojeť v pochvě nebo se přivazuje tenkým řemínkem.

Škoda nože pro takovou práci

Všechny ostré nástroje včetně nožů se nosí ostřím od těla (ale ne směrem k někomu jinému!) a špičkou k zemi. Tak se také nebezpečné nástroje podávají. Podávaný nůž drží podávající osoba za želízko tak, aby jej druhá osoba mohla vzít bezpečně za rukojeť.

Nožům škodí vlhko a nedbalé odkládání. Nůž nepatří na zem, ani na podlahu, ani do trávy. Pokládá se na bednu, nebo se opatrně zabodne do dřeva, ale pozor na špičku. Nožem nenahrazujeme sekerku nebo kladivo, želízko se zviklá, otluče a ostří otupí. Nejlépe zakalený nůž se zničí, když se zahřeje a zchladí. Neodkládejte nůž na teplou plotnu a už vůbec jej nepoužívejte na opékání burřtů.

V obchodech je mnoho různých nožů. Je třeba si vybrat nůž podle svých potřeb. Zkontrolujte, jak je nůž snýtován, želízka se nesmějí viklat. Nože s mnoha želízky, nůžkami, vrtačky, pilničky a pilkou jsou sice zajímavé, ale často k ničemu. Stačí jedno, ale pořádné želízko. Otvírač konzerv připojený k noži bývá slabý a láme se. Kupte si samostatný otvírač.

Každý špatný nůž je nebezpečný. Říká se, že nůž nepatří do ruky dítětem, ale nepatří do ruky ani žádnému

Osvědčené tvary nožů pro život v přírodě:

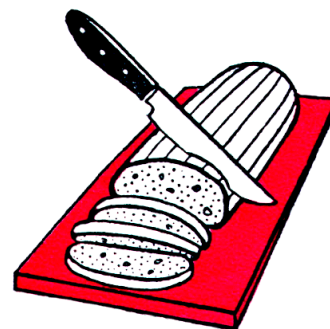
- 1 - rybářský nůž,
- 2 - nůž do člunu,
- 3 - nůž na stahování kožešin,
- 4 - táborový nůž s koženou rukojetí,
- 5 - nůž na palubu plachetnice (nosili jej piráti v botě),
- 6 - zavírací nůž s bodcem na uzly,
- 7 - zavírací lovecký nůž,
- 8 - dlabač na čluny,
- 9 - nůž pro kuchaře

nešikoví. Nešikové a děti chtějí ovšem řezat a krájet a nůž si vždycky najdou. Je rozumnější jim vysvětlit, jak se to dělá, než zakazovat, aby to nedělali.

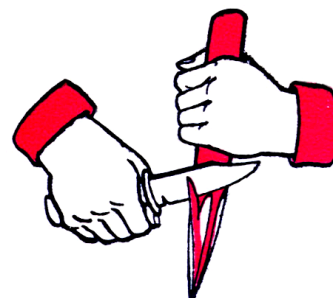
Při řezání nevyvíjíme více síly, než je nezbytně třeba. Hlídáme, nejsou-li v cestě koncečky prstů. Řezeme a krájíme vždy všechno od sebe a od těla, ne k sobě a proti sobě. Pozor na suky a zaražené hřebíky. Větve odřezáváme směrem, jak vyrostly, a ne proti němu. Chleba nebo salám krájíme na prkénku.

Nůž není šroubovák ani kleště na otvírání beden, ani rýč na hrabání v zemi nebo vykrajování drnů.

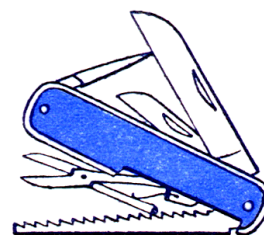
Nůž je třeba udržovat ostrý. Větší škody vždy natropily nože tupé než ostré.

Chleba krájíme na prkénku

Nožem řezeme vždy od sebe

Neužitečná hračka

Podle knížky F. A. Elstnera Dobrodružnou stezkou

TOLŠTEJN 2000

Již druhý zimní tábor na Tolštejně se konal 27. února až 4. března 2000. Tentokrát měli Průzkumníci celý hrad pro sebe, protože Havráňnata zvolila jinou chatu. Děti bylo o něco méně než loni, takže prostoru bylo dost.

Nedělní přesun vlakem proběhl celkem bez problémů především díky tomu, že se nemuselo přestupovat (to zřejmě od nového jízdního řádu přestane platit). Počasí je tuto zimu dost divoké, a tak se mnozí obávali, jestli bude na čem lyžovat. Proto se ještě v neděli odpoledne Průzkumníci vydávají na průzkumnou cestu po okolí. Zjištění nejsou příliš radostná. Na Jedlové sníh je, ale okolí Jiřetína je zcela holé, nicméně lyžařský vlek na Jedlovou zatím jezdí.

Cestou jen tak mimochodem Tomáš a Lasse nacpali Ferču do dutiny stromu.

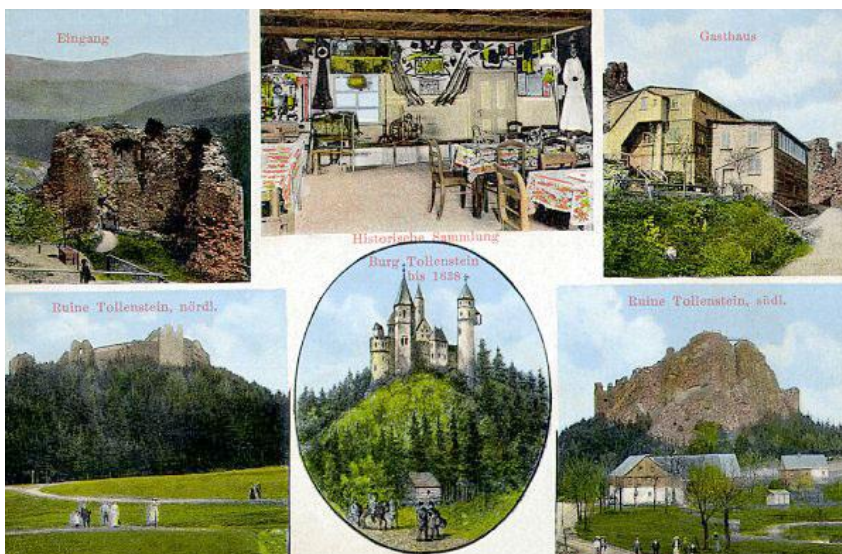
„Můžete chodit mluvit do vrby,“ komentuje situaci Tomáš.

„Jenže tahle vrba by to každému rozkecala,“ dodává Lasse.

Ferče se nelíbí, že ji Šed'a natáčí a snaží se ho přemluvit, aby tyto záběry vymazal. Vzhledem k tomu, že se ho snaží uplatit zadarmo, nemá její snaha naději na úspěch.

První noc byla strašidelná, protože foukal silný vítr, takže pořád někde něco bouchalo, skučelo, a tak podobně. Není divu, že se o většině hradů říkalo, že na nich straší. V takovémto počasí to jde samo, ani tomu nemusíte pomáhat.

V pondělí přivezl Kest'a Jarušku s Kristýnou a hlavně jídlo na celý týden. Odpoledne se vydali lyžaři na vlek na Jedlovou, a i když byl sníh

Historická pohlednice hradu Tolštejna zobrazuje kromě pohledů na zříceniny také hradní restauraci (vpravo nahoře) a její vnitřní interiér (uprostřed). Dole uprostřed je zachycena představa o vzhledu hradu v roce 1638.

mokrý, užívali si aspoň sluníčka.

V úterý bylo hůř, chvílemi i přšelo a všem bylo jasné, že se lyžuje naposledy. Na modré sjezdovce byla vydřená místa, na červené se nedalo jezdit prakticky vůbec.

Ve středu už byl sníh jen místy a na programu byla tradiční výprava na vrchol Jedlové spojená s návštěvou rozhledny a restaurace. Počasí vydrželo po celou dobu výstupu na Jedlovou včetně návštěvy rozhledny. Svítilo sluníčko a viditelnost byla velmi dobrá, byl vidět i Ještěd a Bezděz. Až když seděli na obědě v restauraci, strhla se venku sněhová bouře, ale sníh dlouho nevydržel.

Vyvrcholením dne je bezpochyby zamčení Sysla do hladomorny na Tolštejně.

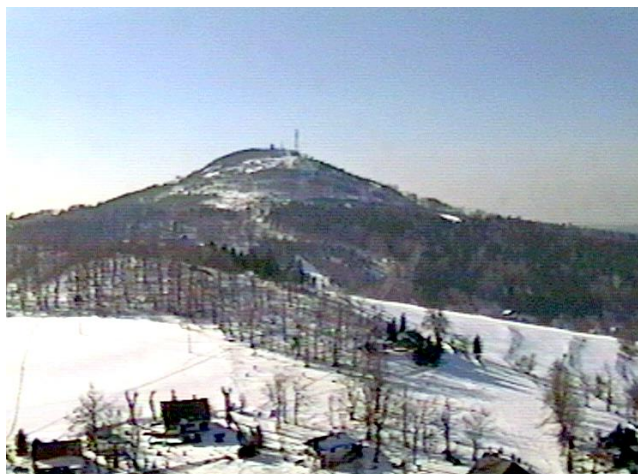
Cesta k Jedlové

„Pusťte mě!“ nařiká Sysel a leze po mřížích.

„A to zase ne,“ prohlašuje Aleš a shazuje Sysla zpátky na zem.

Ostatní začínají smlouvat, za co Sysla pustí. Chtějí svoje věci, které má Sysel u sebe, například fotoaparát, peněženky a podobně.

„Já mám klíče,“ ukončuje smlou-

Pohled na Jedlovou z Tolštejna

Tolštejn - věž hladomorny

vání Aleš. „Když mi dáš rukavice, tak tě pustím. Všechno ostatní si můžeš nechat.“

To byla lukrativní nabídka. Jenže Aleš vzápětí zjistil, že nedokáže zámek odemknout. Teď si začíná diktovat Sysel a vyhrožuje, že věci vyhodí z věže. Nakonec situaci zachraňuje Tomáš, který odemýká hladomornu a pouští Sysla ven.

V noci na čtvrtek se ochladilo a napadl sníh. Průzkumníci se odpoledne vydali s pekáči na závody s Havráňaty. Za závodní trať byla nakonec zvolena opuštěná červená sjezdovka. Jezdilo se vyrazovacím způsobem po trojicích. Průzkumníky nejlépe reprezentoval Bingo, který skončil celkově na výborném druhém místě. Káťa, Sysel a Šed'a navštívili Starostu, který si s bratrem užíval část dovolené. Káťa, Šed'a a Starosta si zavzpomínali na staré časy, a pak Starosta odvezl návštěvníky zpátky na Tolštejn jeepem (on je to sice ruský UAZ, ale to je stejně kopie Jeepu, takže je to jedno). Tomuto druhu sportu se u Starostů říká „džípování“.

Přes noc opět napadl sníh, takže v pátek se opět začalo lyžovat. Údiv ovšem vzbuzuje žlutý sníh. Po různých úvahách na téma, co kde zase odkud uteklo za svinstvo, se objevuje vysvětlení zcela přirozené, o to však překvapivější. Je to totiž písek. Ovšem ne jen tak ledajaký, ale ten nejjemnější písek pocházející z písečných bouří na Sahaře. Přírodovědci prý uvádějí, že dálkové vzdušné proudy zanášejí tento písek až na skandinávské ledovce.

Na sjezdovky vyrazila rolba, ale nebyl to žádný zážrak, sníh byl měk-

ký a bořil se. Lyže odmítaly zatačet a Šed'a se dokonce po prvních ujetých metrech zastavil, protože měl pocit, jako když má nakřivo vázání. Lasse byl na zemi každou chvíli. Navíc lyže jezdily čím dál, tím pomaleji. Nemohl za to písek, ale poměrně teplé počasí.

Káťa vzala na sjezdovku i Báru. Ta měla nejdřív z tak velkého kopce strach, protože neviděla, kde se zastavuje, a myslela si, že ho musí sjet najednou. Pak už se přece jenom osmělila a jezdila o poznání lépe.

Malí lyžaři jezdili na svahu pod Tolštejnem pod dohledem Jarušky a Sysla. Bylo to ovšem o nervy, protože po několika málo obloučcích (někdo ani to ne) mizeli bez jakéhokoli brzdění v lese.

Odpoledne se vydali na pohár do Slovanu. Předtím se ale zastavili na sjezdovce, aby si vyzvedli své lyžující kamarády. Chvilé čekání a už jsou tady.

„Lasse, píchej!“ pokřikují na Lasseho, aby přidal.

Ten si to vyložil po svém a skolil Holcmoše, který se k němu podezřele přiblížil. Nebylo pochyb o tom, že Holcmoš totéž zamýšlel provést Lassemu, ale měl smůlu, byl pomalejší. Nicméně Lasse o chvíli později nezvládl brzdící manévra a přistál na zemi také.

„Já myslel, že to zaseknu, nebo tak něco,“ divil se svojí neobratností.

„Mám se taky natáhnout?“ posmívá se přijíždějící Aleš.

„Moc nemachruj, mně se to povedlo,“ uklidňuje ho Lasse a oklepává ze sebe sníh.

„Jaruško, píchej!“ křičí Káťa a hned uhýbá před Jaruškou, ale její

slova patří přijíždějící Ferče.

Ferče se totiž rozbil zip u bundy, a tak jí Jaruška půjčila svoji, protože měla ještě záložní větrovku. Ferča tak občas mátlá své kamarády.

Jediný, kdo opravdu píchal, byl Tomáš, který navíc i bruslil a sklídlil za to obdiv.

Pohárem ve Slovanu pak Průzkumníci zakončili zimní tábor roku 2000. V sobotu už jen sbalili věci, uklidili a odjeli vlakem do Kolína. Tak zase za rok.

Viditelnost byla dobrá

Pohled přes Malý Stožec

Vrchol Jedlové - restaurace a rozhledna

Sysel skončil v hladomorně

SKOK PŘES LATRÍNU

Neříkej hop, dokud jsi nepřeskočil, aneb jak si zlomit nohu

Blondáková reportáž o neobvyklé disciplíně olympijských her 1999

Jak jistě všichni víte, již několik let pronajímáme jako oddíl T. K. Průzkumník naši louku Apoštolské církvi. Proto se nebourají stany hned po skončení našeho tábora, ale až na konci prázdnin, kdy svůj tábor ukončí i „Apoštolové“. Že každý začátek je těžký, ví ze své zkušenosti každý sám. Přesto jsme si velmi těžko zvykali na jejich pojetí tábora, na jejich způsob využití našeho tábořiště, apod. Na bourání potom někteří vedoucí bručeli nad spoustou práce, která je vždy po apoštolském táboře čekala. Zabezpečit tábořiště tak, aby bez úhony přečkalo do příštího léta není věru věc jednoduchá. Každoročním hlavolamem se například stává zarovnávání kuchyně, které se nikdo neodvážil začít bez Mariana.

Jaképak však bylo naše překvapení, když jsme na konci prázdnin na tábořiště přijeli. Stany zbourané, podsady srovnané do komínků, cely již dávno odvezené do Kolína. Inu z plantážníků Apoštolů se stávají táborníci. Na tvářích nešťastných nádeníků se tedy začaly objevovat

úsměvy. Bylo více než jasné, že letošní bourání se stane hračkou. V sobotu nám klid, že se vše stihne tak jak má, naopak urychloval práci. Kuchyně byla zarovnána, dřevník také, zbývaly drobné práce. Mezi ně patřila úprava odpadovky a zbourání pánské latríny.

Tato pánská latrina nebyla tak slavná jako některé předchozí. Nikdo do ní nespádl, nikdo v ní nic neztratil, nikdo u ní netrivil část svého pobytu na táboře. Její historie byla bezvýznamná. Byla postavena před táborem Indiánů roku 1996 a její tvůrci upadli dávno v zapomnění. Její provedení nebylo v architektuře latrín nijak významné. Byla sice ovlivněna megalomanskou linií ve stavbě latrín, zahájenou Slonem, avšak nebyla ničím zvláštní. Navíc její nevýhodou bylo, že byla postavena na zcela špatném místě. Byla zbudována pod příkrým svahem a navíc v jílovité půdě. Důsledky si umí jistě každý představit. Po olympijských hrách tedy latrina, navzdory opravám v průběhu posledního tábora, dosloužila.

V parném, těžkém odpoledni každý táborník, zmožen prací a vydatným obědem, usínal únavou. Klid polední siesty narušovalo pár zběsilců. Blondák se staral o třídění táborových přebytků v odpadové jámě a Slon s Tomášem se pustili do bourání konstrukce latríny. Postupně se k nim přidal Zbyněk a Ještěř. Ruku k dílu přiložil Blondák, který uvyklý vůním z odpadovky, neměl s výparý šířícími se z latríny žádné potíže. Práci tak nepřijemnou si úklidová četa snažila všelijak zpříjemnit. Zároveň přímo s vědeckým úsilím sledovala chemické a fyzikální vlastnosti „nálevu“. Inu latrina se nebourá každý den. Když byla dřevěná konstrukce rozebrána a odnesena ke spálení, začalo se se zasypáváním jámy. Práce se nijak nedařila, neboť latrina byla plná vody (doufejme, že to byla voda). Čím více

hlíny jáma spotřebovala, tím více vody vyplavila.

Při nudné práci napadlo neznámého Průzkumníka-průkopníka hodit do latríny kámen. Všichni okolostojící se ve svých odhadech mýlili. Nikdo nepředpokládal, že kámen do latríny tak zahučí a zmizí beze stop. Rázem se všichni pustili lopat a krumpáčů a hledali ten největší kámen který by šel do latríny „schovat pro příští generace“. Někteří se marně snažili odloupnout kus skály, přesto se čtyři nejsilnější chopili obrovského kamene - hodili a hledali co nejrychleji úkryt. Když bylo okolí široko daleko od kamenů vyčištěno, nezbyvalo nic jiného, než se vrátit zpět k lopatám.

Práce však příliš neubývala. Tu nějakého okolo sedícího taky-pracanta napadlo jámu přeskočit napříč. A o zábavu bylo postaráno. Hecování se nemohl chytit nikdo jiný než Slon. Vyvolával takřka davové šílenství. Kdo dokáže latrínu přeskočit na délku? Soutěživci již začali plánovat a rozměřovat. Poměřovali délku svých skoků s rozměrem latríny. Vzniklo tak nové tréninkové doskočiště na cestičce k latrině. Měřicí přístroje byly jednoduché: železné hrábě a dva klacky. Délka latríny byla odhadována na čtyři metry. Tedy vzdálenost, kterou přeskochí kdekdo. Jenže s jedním háčkem. Skok nesmíte pokazit. V případě, že by se tak stalo, dopadli byste jako ten kámen a slehla by se pod vámi zem, promiňte latrina.

Strach z neúspěchu s hrozivými následky se usídlil v našich hlavách. Ta potupa, ten smrad, ten posměch od ostatních. Dlouho se nikdo nechťel k prvnímu skoku odvážit. Na řadu musel přijít los. Dříve se však zburcovali poslední příslušníci mužského pohlaví na tábořišti, Tomáš a Lasse. Odmítnout účast v závodech nemohli. Rozhodčím se stal Marian, který vše uvážlivě pozoroval se zavřenýma očima ze svého křesílka v chalupě. Losem bylo tedy určeno pořadí a bylo položeno odrazové prkno. Přeslápnut nemohl nikdo, poněvadž za prknem již začínala latrina. Konečně se rozeběhl první a - přeskočil. Celkem v pohodě. Dodal tak odvahu

Je to skoro totéž, jen místo doskočiště leží smrdutá hlubina bývalé latríny

Za tuto disciplínu se medaile neudělovaly

ostatním a závod se mohl rozeběhnout. Připomínám, že to byl závod, v kterém nešlo o to, kdo vyhraje, ale kdo prohraje. Lapidárně řečeno: kdo tam spadne první?

První skoky byly tedy úspěšné a na řadu se ke svému skoku připravoval Lasse. Proměřoval dráhu, trénoval odraz a hlasitě se dožadovat pozornosti. Po zdůraznění, že skákat stejně musí, nebo ho tam jinak hodíme, se konečně postavil na rozběhovou dráhu lemovanou kořeny. Ostatní zaujali pozice okolo latríny. Ne daleko, to aby dobře viděli. Ne blízko, to aby je nepostříkal. Blondák si připravil fotoaparát. Do Lasseho totiž vkládali méně schopní skokani své naděje. Lasse se za mohutného povzbuzování rozbíhá, odráží, skáče a dopadá - za latrínu. Skok to byl parádní, jenže Lasse se okamžitě svíjí do klubička a drží se za nohu. U přihlízejících dam vzbuzuje soucit, u pánů podezření, že se chce vyhnout dalším skokům. Lasse na tom však byl opravdu vážně. Ze „sportoviště“ odkulhal neznámo kam. Později jste ho v Kolíně mohli vidět s berlemi. Pokud ho potkáte a on bude něco mumlat o operaci, tak ho nezapomeňte pozlobit otázkou, proč si dává vrtat koleno kvůli latríně.

Soutěž však pokračovala. Když přeskočili všichni, nemohlo se jen tak skončit. Někdo tam tehdy prostě musel spadnout. Všichni si svatosvatě slíbili, že neskončí, dokud tam někdo nezahučí. A tak se odrazové prkno posouvalo. Nyní však již šlo přešlápnout. Pokud se tak stalo, musel viník skákat znova. Co to udělalo s jeho psychikou, si domyslíte sami. Ani druhé kolo se neobešlo bez zajímavých situací. Někteří již neměli tolik síly a paty se jim při doskoku podiv-

ně bořily. Do čeho, to zůstává otázkou. Ti, kteří měli paty zmazané tvrdili, že je to hlína. Ostatní se k nim pro podivný zápach nepřibližovali.

Ve třetím kole se již všichni vysvlékli do trenek. Ne snad proto aby ukázali svá mužná těla, či proto, aby jim oděv nevadil při skoku. Jednoduše proto, aby v případě, že do latríny zahučí, nemuseli prát. V tomto kole již začali někteří taktizovat a technicky zlepšovat své pokusy. Vynálezcem nejzajímavějšího stylu byl Ještěř. Zároveň ho jako jediný používal. Tento způsob skoku by se dal nazvat skokem záchranným. Po odrazu, kdy Ještěř viděl, že nedoskočí se dokázal zázračným způsobem ve vzduchu zorientovat. Jako kdyby se nad latrínou zastavil a odrazil se od neviditelné stěny směrem do strany a dopadl vedle. Pochopitelně, že se to ostatním nelíbilo a Ještěř musel skákat znova a znova. Jenže téměř po každé zopakoval to samé, a tak nezbývalo než si vyhlédnout další oběť. Jenže koho?

Odrazové prkno se posunovalo dál a dál. Soutěž se stávala napínavější. Někteří se již uchylovali k přešlapům. Historický okamžik vycítily (nebo spíš ucítily) i holky a přišly povzbuzovat. Bohužel nebyly tak otrlé a zakrývající si nosy, držely se v uctivé vzdálenosti.

Závod se již zdál být příliš dlouhý. Dodnes není nikomu jasné, jak jsme tak daleko mohli skákat. Nu a nadešlo poslední kolo. Vzdálenost, kterou bylo nutné přeskočit, se pohybovala okolo pěti metrů. Slon při svém skoku přešlápl a musel opakovat. Jako by to již všem bylo jasné, a tak nenápadně o krok ustoupili. Výsledek skoku se vznášel ve vzduchu. Přesto všichni Slona povzbuzovali. I on věděl, jak to dopadne. K jeho cti je nutné zdůraznit, že ani na chvíli nezapochoval o tom, že by snad vzdal a neskákal. Krátký rozběh, odraz daleko před prknem a pravá noha se boří do podivné hmoty. Levá našťestí našla pevnou půdu a Slon proto nezapadl. Pozorovateli dodnes neznámým způsobem se dokázal Slon celkem bez úhony dostat ven. Snad díky rychlosti, snad díky bezmezné vůli.

Závod byl skončen, sportovci se mohli jít umýt do potoka. Poslední disciplína olympijských her tak byla splněna a olympijská vesnička Muddo Gashi 99 uzavřela své brány.

Sportovci si závěrem slíbili, že se na příštích závodech určitě všichni sejdou. Kdy že to bude? No přeci až se bude bourat latrína. Očekává se prý světový rekord!

P. S. Kdybyste snad v oněch místech spatřili čtyři do země zabodnuté klacky, které vymezují obdélník, potom v žádném případě nevstupujte mezi ně. Nemuselo by to s vámi dobře dopadnout. Raději postůjte a vzpomeňte neznámé sportovce-průkopníky, kteří riskovali svou hrdost a zdraví, aby položili základ novému olympijskému sportu.

Miša s olympijským ohněm

Olympijské symboly

OHLÉDNUTÍ (3)

Rozhovor s Fanasem

Fanas byl několik let hlavním vedoucím oddílu po Láďovi Novákovi a vedoucím tábora v roce 1983 v Maloticích. Rozhovor s ním zaznamenala Kořata.

Čím jsi chtěl být jako malý kluk?

Ještě v osmé třídě jsem chtěl být lesníkem.

Jak jsi se dostal do Průzkumníku a v kolika letech?

V deseti letech mě do Průzkumníku přivedl můj kamarád Jirka Jandík.

Máš nějakou přezdívku a jak jsi k ní přišel?

Říkají mi Tučňák, protože je to mé oblíbené zvíře.

Když jsi byl malý kluk, kdo tě vedl ve družině a jak vypadala vaše schůzka?

Schůzky jsme měli jednou týdně, trvala hodinu a vedla nás Květa Macková, nyní učitelka v Býchorách. O schůzkách jsme dělali jako vy - hry, šifrování, uzlování, přírodovědu, prali jsme se a to všechno v místech, kde teď stojí Delvita.

V kolika letech jsi byl hlavním vedoucím oddílu?

V osmnácti letech jsem dělal hlavního vedoucího na táboře, který se konal na starém tábořišti v Hryzelích. (Pozn. redakce: Zde musíme Fanasovi trochu osvěžit paměť, protože se jednalo o tábor v roce 1983 a ten už nebyl na hryzelském tábořišti, které zabrali bažanti, ale na tábořišti u Malotic.)

Jaké to bylo řídit tábor v osmnácti letech?

Bylo to moc práce a starostí.

V té době, kdy jsi oddíl přebral od Ladislava Nováka, jsme zjistili, že se oddíl rozpadal, co je na tom pravdy?

Oddíl se opravdu rozpadal, ale po krizi, kdy z něj pár lidí odešlo (Káče a spol. založili Žlutý Kvítek), se znovu dostal mezi nejlepší oddíly.

Proč jsi tuto funkci opustil?

Nemám rád velké funkce.

Lákalo by tě být znovu hlavním vedoucím, nebo jenom být členem oddílu?

Lepší je být členem.

Víte, že máte jednu dceru a právě se vám narodila druhá, můžeme se zptat, jak se jmenuje?

Iva Kopková, 3450 g, 50 cm.

Těšili jste se na další děťátko a co říkáš na to, že je to znovu dcera?

Byl jsem moc nervózní, aby byla zdravá a aby nebyla hezká po mně. Je mi jedno, že to je holčička, kluka si jednou přivede.

Až budou vaše dcery větší, budou chodit do nějakého oddílu jako ty?

Uvidíme, jestli Iva s Deniskou budou mít zájem, ale byli bychom rádi, kdyby nějaký oddíl navštěvovaly.

Jak jsi se vůbec seznámil se svojí manželkou?

S manželkou jsme se seznámili přes synovce Delona.

Je na tebe manželka hodná?

Jak kdy, ale většinou je milá a pozorná.

Jakou hračku jsi měl rád jako malý kluk a jakou oblíbenou hračku má vaše dcera Deniska?

Měl jsem prak a letecké gumy č. 6. Deniska si s tím zatím nehraje, její oblíbená hračka je vláček.

Máš nějaký oblíbený vtíp?

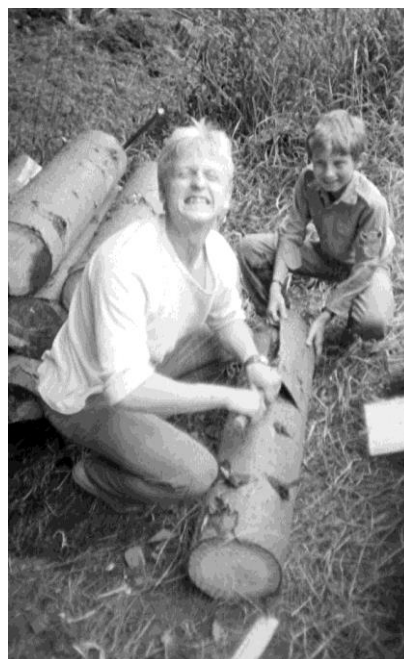
Je to oblíbený vtíp celé rodiny o homosexuálním čertovi.

Chceš něco vzkázat lidem v oddíle?

Samozřejmě - ať se vám činnost v oddíle daří a už se těším na další zábavné ankety. Mějte se rádi!

Fanas a Katka u oběda - Hryzely 1980

Fanas a Slon při práci - Nouzov 1987

Fanas na koni - Nouzov 1987

CELOTÁBOROVÉ HRY (1)

1. Vývoj celotáborových her

Celotáborová hra, to je pojem, bez kterého si tábor ani neumíme představit, i když byly samozřejmě výjimky potvrzující pravidlo, tedy tábory bez celotáborových her. Tábory v letech 1983 a 1984, z různých důvodů pouze deseti, resp. čtrnáctidenní, málokomu utkvěly pevně v paměti. Není divu, protože povedená celotáborová hra patří k vrcholům tábora.

Celotáborové hry oddílu Průzkumník procházely postupným vývojem. Většina celotáborových her, které probíhaly v Hryzelích, byla připravena tak, aby všichni uvěřili, že jde o skutečnost. Příprava takovýchto her byla náročná, ale když se hra povedla, zanechala ve všech tábornících včetně nejmladších nesmazatelné zážitky.

Jestliže příprava těchto her byla náročná, jejich uskutečnění a zejména pak utajení bylo ještě náročnější. Jedno z utajovacích pravidel znělo: Jestliže je nebezpečí, že bude hra prohlédnuta, je třeba zahájit jinou „krycí“ hru, která je jednoznačně hrou, a odvést tak přílišnou pozornost od hry představující skutečnost.

Ne vždy se záměr povedl. Například v roce 1980 probíhala jakási hra s tajnými schránkami a tajnými agenty, kteří o sobě navzájem nevěděli. Bohužel se to v polovině tábora provalilo a hra byla zrušena. Většina her se však podařila a nešlo jen o klasické hry se zadáváním úkolů a jejich

Tábor 1972, na kterém proběhla legendární celotáborová hra Rena

plněním s následným vyhodnocením. Byly tu také hry bez bodování (to obvykle obstarala nějaká běžná „krycí“ hra), o to však věrnější a dobrodružnější.

Nejúspěšnější byla „sci-fi série“, tedy sonda Rena v roce 1972, pátrání po zprávách mimozemšťanů v roce 1976, sonda Rena 2 v roce 1978 a přistání mimozemšťanů v roce 1980.

Tyto hry byly připravovány s velkým zapálením pro věc s pomocí spřízněných rodičů, kteří pomohli vyrobit např. různá tajná pouzdra nebo desky. Nahrávání tajemných hlasů pouštěných z magnetofonu se provádělo poloprofesionálně v divadle se všemi dostupnými efekty (různé mimozemské zvuky, ozvěna, apod.).

Smůlu měla expedice Taraque 1981, která dopadla neslavně. Špatné počasí v posledním týdnu tábora způsobilo, že se hra vůbec nedohrála. Její opakování v roce 1988 bylo úspěšnější.

To už se od předstírání skutečnosti pomalu upouštělo a na Nouzově tento druh her prakticky vymizel. Jedním z mnoha důvodů je i ta skutečnost, že dnešní děti si už máloco nechají namluvit. Díky televizi mají široký přehled, hned tak na něco

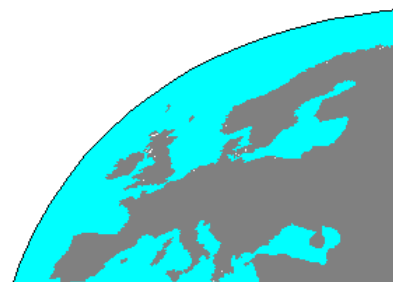
neskočí a všechno jim připadá staré a okoukané.

2. Rena

Hned na druhém táboře, tedy v roce 1972, odstartovala hra, která v tehdejších dětech zanechala nesmazatelné zážitky. Všechno začalo nenápadně. V rohu tábořiště nad kuchyní vedle nářadovny byla postavena budka 2 x 2 metry se stanem, ve kterém byla telefonní ústředna telefonní sítě, propojující kuchyň, hlavního vedoucího, hangár, atd. Vedle pan Mokré, tehdejší vedoucí a zakladatel Průzkumníku nainstaloval nefalšovanou vojenskou vysílačku, jakou nosí na zádech spojař jednotky

*Hanka s minohledáčkou
(že vám někoho připomíná?)*

v bojových akcích. U budky byl vztyčen stožár 5 metrů vysoký s anténou. Tato vysílačka měla dosah 25 - 40 km a táborníci se na ní učili spojařské abecedě. Tenkrát měl ještě oddíl výrazně technické zaměření, vždyť také jej založili členové elektrotechnického kroužku. Vše probíhalo v klidu až jednou...

Asi šestý den tábora někdo točil knoflíkem pro volnou frekvenci, když se ve sluchátkách ozvalo:

„Zde Rena, zde Rena, automatická mezihvězdná loď obléhá vaši planetu a hovoří vždy v řeči území, nad kterým se nachází.“

Pak bylo užaslým táborníkům sděleno, za jak dlouho sonda obletí Zemi, a kdy se tedy bude opět nacházet nad naším územím. Posláním sondy bylo navázat kontakt s lidmi, poznat jejich zvyky, chování v různých situacích, poznání planety, na které žijí, atd. Proto při dalším hlášení zadala úkol na dobu do dalšího přeletu. Zprávy o splnění se nikam nedávaly, neboť mimozemšťané všechno viděli a znali.

Hlášení Reny bylo v 6:35 a nevěřili byste, kolik táborníků mělo už uklizeno ve stanech, byli umytí, učešani a čekali, až se Rena ozve, i když budíček byl až v 7 hodin.

Postupně táborníci zjistili, že neznámá loď navazovala pravděpodobně styk i s jinými stanicemi hovořícími anglicky, rusky a ještě další řečí, kterou se však nepodařilo rozluštit. O učebnice cizích jazyků je rvačka.

Na závěr na důkaz spokojenosti pronesl v posledním hlášení velitel meziplanetární lodi proslov, hodnocení akcí, a poslal táborníkům na památku malý létající talíř, který skutečně v noci za mohutných světelných a zvukových efektů přistál východně od Liščích jam. Dlouho pak UFO viselo v klubovně Průzkumníků jako připomínka nevšedního zážitku z tábora 1972.

To by mohl být konec. Ale není. V roce 1974, když Láďa Novák, Mák, Ina, Květula, Hanka Tučková a Marian nastupovali dráhu instruktorů, bylo jim po úspěšném složení instruktorských zkoušek řečeno (mimo jiné), že vysílání Reny bylo prováděno ze stanu vedoucího pana Mokrého a Rena byla hra, která se povedla. Z toho se vyvinula debata, že by neškodila další „opravdová“ hra, a tak za další dva roky přišla hra nová.

Já, Jan Coubal z Dolno Krut, ja stihán církví katolickou, zanechávám zde na tomto místě zprávu tu, kterou jsem uchovával po léta v tajnosti. Spolu s knížkami, hlasajícími pravdě slovo boží, jsem ji uchovával a nyní, ja sám v nebezpečí, uchpluji se k dalšímu utajení jejímu na paměť potomkům mojm. V knížkách, které jsem dostal od druhá svého Jana Dospíšila, v nebezpečí který opustil svůj dům rodný, odebral se do země saské, jsem nalezl zprávu tu, kterou tam vepsal Pavel Sazima, kazatel pravého slova božího. On byl duch nadmíru osvěcený a všeliké věci nacházel a o dávných předcích našich velkou povědomost měl. Po svých kníž, které ja nebudu moci as dále uchrániti, vepsal i nadmíru divnou událost, o které chci zanechat zprávu tu.

Na Sanciích od pradávna hrazené místo bylo, kde dávní předkové žili. Ti zanechali zprávu na tabulkách vptesanou, kterou Pavel Sazima nalezl a po mnoha útrapách smysl seznal. Tam psáno, že v dávných dobách přišli sem bohové jacísi, kteří mnoho užitečných věcí je naučili a i proti nepřátelům pomáhali. Z bohů těch i velké zlo pocházelo a lidé ti po setkáních hojných s nimi zlou chorobou trápení byli a i nezřídka hynuli. Bohové ti zanechali po sobě tajnou zprávu a cesta k ní vede po čtřech místech významných hrazeného místa. Zprávu tu nechtí vphledá jen ten, kdo bude znát sebe před nebezpečím tím uchránit. Zprávu svou zakopu v místě hlavní brány na paměť potomkům mojm a k splnění odkazu Pavla Sazimpy.

Pod Kruty v máji L.P.1738

Přepis textu nalezených listin, typ písma přibližně odpovídá originálu

3. Akta X po našem

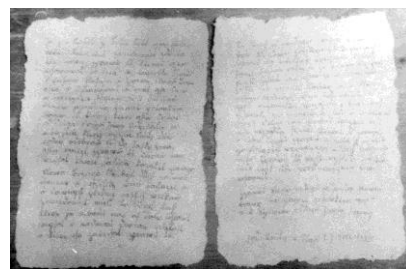
Psal se rok 1976, jeden rok po odchodu pana Mokrého, který pokračoval v dosavadní činnosti s novým o něco menším oddílem. Průzkumník se začal podstatně více orientovat na přírodu. Nicméně úspěšná Rena nebyla zapomenuta.

Celá hra v roce 1976 začala již v Kolíně, kde do místního muzea docházeli někteří členové oddílu (např. Mártý, Máček) do archeologického kroužku. Po domluvě s jejich vedoucím, byli tito členové oddílu v kroužku informováni, že tábor v Hryzelích leží v místě středověkého hradiště (což byla pravda), které mělo obranný charakter, a proto se tam neprováděly žádné vykopávky. Předpokládalo se totiž, že se tam nenajdou žádné kulturní památky. Jestliže tedy mají chlapci chuť, tak až budou na táboře, ať se po hradišti trochu porozhlédnou a kdo ví.

Na táboře hned vznikla průzkumná archeologická skupina, která v době osobního volna za doprovodu některého z vedoucích podnikala výpady do okolí. Nic nenasvědčovalo tomu, že by se tento tábor měl nějak lišit od ostatních. Až jednou přiběhli archeologové do tábora, že našli dřevěnou skříňku, ve které byl nějaký spis psaný švabachem na ručním papíře. Události začaly nabírat spád. Na listině stálo, že byl jakýsi Jan Coubal, který hlásal, že naši Zemi navštívili v dávných dobách mimozemšťané. Ti naučili naše lidi leccemu užiteč-

nému. Zanechali pak prý po sobě zprávu, která je ovšem chráněna tak, že kdo se proti této ochraně nedovede bránit, zahyne.

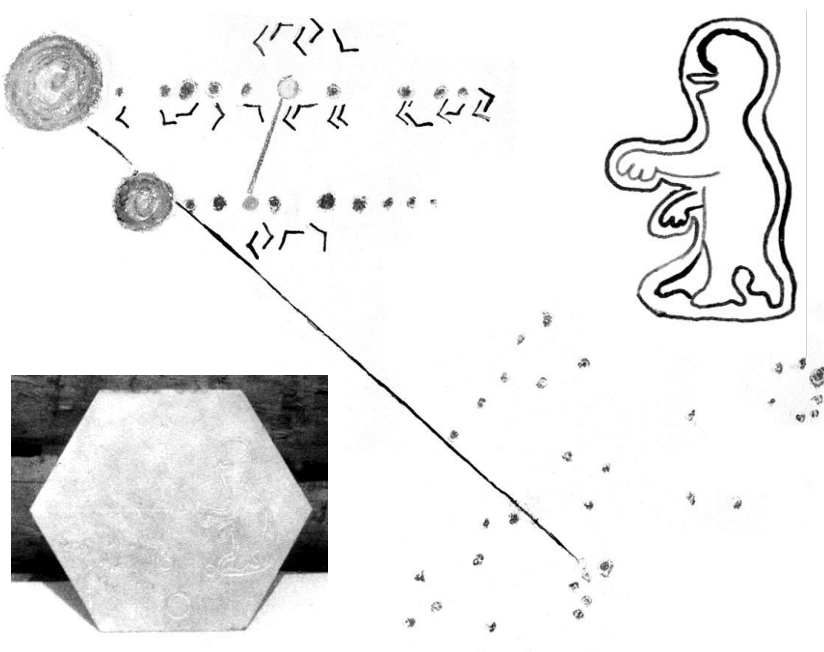
Tuto skříňku vyrobili vedoucí již před rokem a zakopali do země, aby dostala patinu. Listina pak byla z ručního papíru, který rovněž sami vedoucí vyráběli. Jména v této listině uvedená byla pravá a byla vybrána z kroniky vesničky Dolní Kruty, blízko které tábor stál. Příběh sám byl samozřejmě smyšlený. Zprávu se táborníkům podařilo rozluštit během dvou dnů, přestože se očekávalo, že jim to bude trvat nejméně týden.

Nalezené listiny

Skříňka, ve které byly listiny uloženy

Nalezená destička a ukázka zprávy s kresbou mimozemšťana

Další nepříjemností pak bylo, že jeden z nálezců při pohledu na skříňku prohlásil, že je sbita strojnými hřebíky. Znamenalo to v noci všechny hřebíky vytáhnout, spilovat do hladka a do čtverečků a druhý den tvrdit, že se zřejmě přehlédl.

Táborníci tedy hledali poselství. Tím byla čtyři mosazná pouzdra ve tvaru šestiúhelníkových hranolů, přičemž v každém z nich byla stočena průhledná fólie, na které bylo vyobrazeno blízké okolí hradiště. Samozřejmě bylo potřeba provést určité změny, například v toku potoků, místo vrstevnic použít trojúhelníčky a podobně, aby mapka dostala nepozemský a dávný charakter. Při přiložení všech fólií na sebe se vytvořil kompletní plánek hradiště spolu s označením místa, kde byla schována zpráva mimozemšťanů o jejich návštěvě na Zemi. Jednotlivá pouzdra hledali archeologové pomocí Geiger-Müllerova počítáče. Spálením punčošky do plynových svítidel totiž vedoucí obdrželi trochu radioaktivního thoria, což úplně stačilo ke zvýšení radioaktivity v okolí nálezu. Radioaktivita potom byla onou ochranou proti nežádoucím hledačům, o které psal legendární Jan Coubal.

Avšak i v tomto případě mohlo dojít k prozrazení celé hry, neboť při nálezu prvního pouzdra si k jeho obsahu přičichl jeden z nálezců a řekl, že cítí strojní olej, což je podivné. Okamžitě mu bylo pouzdro odebráno slovy, že kdo ví, co je to zač a třeba

ba by se mohlo něco stát. Druhý den tento nálezců onemocněl nějakou virózou, takže nebyl problém roznést po celém táboře zvěst, že jde o radioaktivní nemoc, čímž byla věrohodnost nálezu jednoznačně potvrzena.

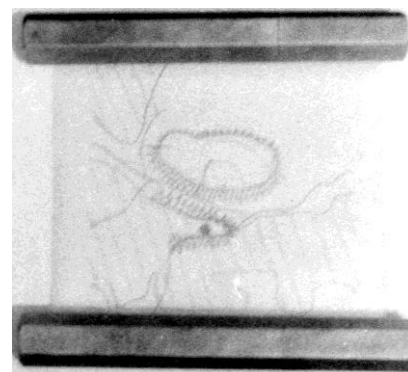
Na další vykopávky chodil občas celý tábor. Vedoucím bylo do smíchu, když sledovali, jak každý táborník bez jakýchkoli protestů před odchodem fasuje vitamíny, aby zvýšil svoji odolnost proti radioaktivitě.

Nakonec byla nedaleko tábořiště nalezena zpráva o pobytu mimozemšťanů, což byla hliníková šestiúhelníková destička, na které byla vyryta mimozemská bytost, naše sluneční soustava, sluneční soustava mimozemšťanů, hvězdná obloha a odtud spojnice od jedné hvězdy k hvězdě sluneční soustavy návštěvníků a potom od jejich slunce k naší Zemi. Kromě toho bylo v každém rohu destičky vyraženo znamení ve tvaru úhlu daného rohu. Tím bylo značeno, že mimozemšťané počítali v šestkové soustavě a místo číslic používali tzv. „úhlice“. U jejich hvězdy a naší Země byly ještě v této úhlové - šestkové soustavě vyryty doby oběhů planet kolem sluncí. To všechno se podařilo táborníkům přepočítat a podle astronomických tabulek zjistit domov mimozemšťanů během pár dní.

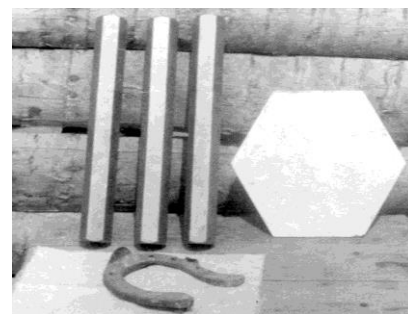
Celou destičku vyryl jeden z otců dětí a zalil ji do dentakrylu, aby nebylo možné příliš podrobně zkoumat její věrohodnost.

Byla to hra, kterou žil celý tábor, takže když u posledního táboráku bylo odhaleno, že šlo o hru, nepřejte si vidět, jak to s vedoucími dopadlo. Nejvíce podvedeni se cítili samozřejmě členové archeologického kroužku, ale pak to vzali sportovně a na tento tábor nadále vzpomínají, samozřejmě v dobrém.

Prostřednictvím této hry se táborníci také ledacos dozvěděli. Třeba o radioaktivitě, ochraně před ní, o slunečních soustavách, oběžných dobách planet, aritmetických soustavách, historii, apod. Příjemné bylo spojeno s užitečným.

Mapa vzniklá složením obsahů pouzder

Archeologické nálezy

Archeolog Mártý

Pokračování příště - sonda RENA 2, příchod mimozemšťanů

BAVÍME SE NA NÁŠ ÚČET

- Katka R.: Sestra nepřijde, je závislá na antibiotikách.
Míša R.: Jak to je, buciky buciky buc? Aha, berany berany duc!
Martina: Proč pořád nosíš to tele?
Sysel: Protože se tě nemůžu zbavit.
Sysel: Je mi tričko, teda teplo.
Lucie se nabízí jako pracovní síla:
Kdybyste někdo sháněli pracovní sílu, jsem to já a jsem volná!
(Pozn.: To už neplatí, poté co opustila zkrachovalou kampeličku, zakotvila Lucie v jiné pražské firmě. Snad nedopadne stejně.)
Diskuze o pravidlech ke hře na táboře:
Tom: Kdo se utopí, bude diskvalifikován.
Lucie: Holky nežerou, holky jen tloustnou.
Ferča reaguje na skutečnost, že její sestra má přijet ve čtvrtek na Tolštejn:
Cože, Martina přijede už ve čtvrtek? Já myslela, že přijede v pátek akorát uklidit.

Bára sjížděla bravurně na lopatě

Lasse do toho šel doslova „po hubě“

Zuzka opouští za jízdy pekáč

Myslitelské zátiší

Krtek se projevil jako zkušený parašutista

Aleš se důvěřivě vrhá do náruče svých kamarádů

Lasse byl na zemi každou chvíli

Aleš s Lassem sjíždějí na vozíku z Tolštejna - důsledek prohraného utkání ve stolním tenise proti Jarušce a Zuzce

Tomáš se řítí po sjezdovce